

z dané profesní kvalifikace. Buď je tedy škola sama autorizovanou osobou, nebo má v tomto smyslu uzavřenou smlouvu s jinou autorizovanou osobou. Na rozdíl od ostatních vzdělávacích institucí se školy do těchto výběrových řízení mohou hlásit, aniž by pro nabízený kurs měly akreditaci MŠMT, pokud jsou zapsány v rejstříku škol pro obor vzdělávání obsahově pokrývajícího danou oblast.

Institucím vzdělávání dospělých umožňuje NSK totéž, co školám. To znamená realizovat kurzy, které připraví jejich absolventy ke zkouškám z profesních kvalifikací i stát se přímo autorizovanými osobami.

Instituce vzdělávání dospělých, které se hlásí do výběrových řízení Úřadu práce ČR na realizaci rekvalifikací, musí na rozdíl od škol mít pro své kurzy akreditaci MŠMT. Platí zde výše zmíněná vyhláška č. 176/2009 Sb., stanovující, že existuje-li v určité oblasti profesní kvalifikace, akreditaci získá jen ten kurs, který je zakončený zkouškou podle hodnotícího standardu této kvalifikace.

Na schvalování profesních kvalifikací se podílejí zaměstnavatelé i ministerstva

Na rozvoji NSK se do velké míry podílí ESF (Evropský sociální fond v ČR). Jak již bylo uvedeno, kvalifikace tvoří zástupci zaměstnavatelů a jimi nominovaní odborníci z praxe. S ohledem na rozsah NSK se jedná o tisíce manažerů a expertů, kteří pro NSK pracují v rámci sítě tzv. sektorových rad a je-

jich pracovních skupin. A právě tyto procesy jsou financované z projektu Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací, označeného zkratkou NSK2. To proto, že mu předcházela již projekt NSK1, který nastavil a vyzkoušel systémové základy NSK včetně procesů pilotních sektorových rad a provedl naplnění určitého výchozího segmentu NSK.

Celý mechanismus funguje tak, že sektorové rady složené z reprezentativních zástupců zaměstnavatelů příslušných odvětví rozhodují o potřebě vytvoření nových nebo revizí existujících profesních kvalifikací v oblastech své působnosti. Poté ustavují a řídí pracovní skupiny odborníků z praxe, kteří pod metodickým vedením Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV) stanovují obsah konkrétních kvalifikací a zpracovávají nebo revidují jejich standardy.

Standardy pak procházejí schvalovacími procesy na věcně příslušných autorizujících orgánech, na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR a na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Je zřejmé, že procesy se standardy jsou poměrně složité a někdy i zdouhavé, ale vytváří to záruky, že kvalifikace odpovídají skutečným požadavkům zaměstnavatelů, že zohledňují resortní předpisy a priority a v neposlední řadě že vzniká životaschopný systém s danými pravidly a potřebnou institucionální základnou.

Kromě procesů vymezování kvalifikací a tvorby i revizí jejich standardů v sektorových radách a jejich pracovních skupinách je součástí projektu NSK2 i vytváření veřejného informačního systému NSK (zahrnujícího

zmíněné weby www.narodnikvalifikace.cz a www.vzdelavaniaprace.cz) a systém pro autorizace a zkoušky sloužícího autorizujícím orgánům a autorizovaným osobám.

V projektu je řešena i propagace NSK a její implementace směrem k cílovým skupinám.

Projekt NSK2 bude končit k 30. 6. 2015 a jeho hlavním cílem je plné pokrytí trhu práce všemi smysluplnými profesními kvalifikacemi na úrovních EQF 2, 3, 4 a nejžádanějšími profesními kvalifikacemi na vyšších úrovních.

Autor působí v rámci projektu Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací.

Konferenci na téma Alzheimerova choroba, již se účastnilo více než 200 zájemců, uspořádala koncem března v Praze APSS ČR. Počet osob s demencí dlouhodobě narůstá, v roce 2013 jich bylo 143 000, ale s touto diagnózou se jich léčilo pouze 36 500. Očekává se, že jich bude dramaticky přibývat. Účastníci se seznámili s řadou praktických opatření s úspěchem aplikovaných při péči o osoby s demencí v zahraničí i s novými asistivními technologiemi. MZ ČR připravuje Národní akční plán pro Alzheimerovu nemoc a další obdobná onemocnění na léta 2014–2017. O některých v něm navrhovaných opatřeních proběhla mezi přednášejícími a účastníky živá diskuse s řadou připomínek.

Zdroj: APSS ČR

Statistiky a analýzy

Vývoj sociálního dialogu v České republice během světové finanční krize I.

Soňa Veverková

Článek v mapuje vývoj vztahů mezi vládou a sociálními partnery v České republice během světové krize¹. Sleduje přibližně období 2008–2013 a popisuje, jak se vztahy mezi vládou a sociálními partnery proměňovaly v závislosti na ekonomickém vývoji. První část textu pojednává o tripartitě, tzn. o vztazích mezi vládou a sociálními partnery, druhá část popisuje vztahy mezi sociálními partnery navzájem. Text se přitom nezabývá obsahem těchto vztahů, ale vývojem těchto vztahů a schopností vlády i sociálních partnerů dosáhnout v zájmu ekonomické stability konsenzu.

Česká ekonomika se v letech 2003–2007 vyvíjela uspokojivě. Tento příznivý vývoj narušila v roce 2008 světová finanční krize, i když v první fázi se české ekonomiky výrazně nedotkla a pouze zpomalila hospodářský růst. V roce 2009 však už HDP dosáhl záporného růstu a míra nezaměstnanosti rostla. V letech 2010 a 2011 došlo k mírnému oživení, ale míra nezaměstnanosti klesla jen nepatrně. Rok 2012 už ale opět přinesl záporný růst HDP a rostoucí míru nezaměstnanosti. V této ekonomické situaci byla na schůzích tripartity² samozřejmě nejčastěji diskutovaným té-

matem opatření, která by českou ekonomiku dokázala vyvést z krize.

Vztahy mezi vládou a sociálními partnery během druhé vlády Mirka Topolánka (9. ledna 2007–26. března 2009)

Téma finanční krize bylo na jednání tripartity poprvé zmíněno v souvislosti s návrhem státního rozpočtu pro rok 2009 na 73. plenární schůzi Rady hospodářské a sociální dohody ČR (dále jen RHSD), konané

16. září 2008. Zde tehdejší ministr financí Miroslav Kalousek konstatoval, že „svět stojí na pokraji finanční krize a není prostor pro zvyšování výdajů ani deficitu“³. Na 75. plenární schůzi RHSD, konané 10. a 11. prosince 2008, byly poprvé prezentovány aktuální informace o stavu české ekonomiky. Předsedající ministr financí uvedl, „že vláda neočekává žádný katastrofický scénář, pravdou však je, že se velmi obtížně dá odhadnout budoucí vývoj, pozitivní je, že bankovní sektor je stabilní. Samozřejmě se dá očekávat propad výroby, propad exportu a tím i dopad na zaměstnanost“⁴.

Sociální partneři na této schůzi prezentovali své připomínky k řešení krize a všichni účastníci se dohodli na svolání mimořádné Plenární schůze RHSD, kde měly být diskutovány návrhy a náměty sociálních partnerů ke zmírnění krize.

Mimořádná Plenární schůze věnovaná krizi se konala 29. ledna 2009. Předseda vlády Mirek Topolánek připomněl dosažený vývoj - podle něj první etapa krize ČR naplno nepostihla, ale již omezila obchodování vládních dluhopisů, zmrázila mezibankovní styky a poskytování úvěrů. Druhá etapa krize se již české ekonomiky ale plně dotýká - neposkytují se úvěry na profinancování zakázek. Zdůraznil, že může přijít i vlna třetí, která v dominovém efektu postupně zlikviduje řadu podnikatelských subjektů a ve svém důsledku ohrozí finanční instituce. Zároveň se podle něj jedná o krizi důvěry, která není odstranitelná finančními nástroji (RHSD, 2009a). Svá stanoviska a návrhy řešení krize na této schůzi prezentovali všichni sociální partneři, tzn. jak odborové centrály Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS), Asociace samostatných odborů České republiky (dále ASO ČR), tak zaměstnavatelské asociace Svaz průmyslu a dopravy České republiky (dále SP ČR) a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů České republiky (dále KZPS ČR). Sociální partneři také vyzvali vládu, aby zveřejnila kroky, které již provedla k omezení důsledků hospodářské krize, a aby předložené požadavky byly projednány experty a vláda se vyjádřila, které z nich akceptuje⁵.

Národní protikrizový plán - první ucelená vize řešení ekonomické situace

Vzhledem k ekonomické situaci byla další mimořádná Plenární schůze RHSD svolána již na 16. února 2009. Zde tehdejší předseda vlády Miroslav Topolánek předložil ucelenou vizi řešení hospodářské krize, a to Národní protikrizový plán⁶ sestavený z doporučení Národní ekonomické rady vlády (dále NERV). Tento plán však vyvolal nevoli jak u odborů, tak u zaměstnavatelů. I když některá navrhovaná opatření zástupci zaměstnavatelů i odborů akceptovali, kritizovali skutečnost, že se k Národnímu protikrizovému plánu nejenže nemohli vyjádřit (dle dohody z předchozí mimořádné plenární schůze RHSD), ale ani ho dostatečně prostudovat, neboť ještě téhož dne byl schválen vládou a 18. února 2009 byl již prezentován v Poslanecké sněmovně.

Úřednická vláda Jana Fischera (8. května 2009–13. července 2010)

Dne 24. března 2009 proběhlo v Poslanecké sněmovně hlasování o setrvání vlády vedené premiérem Miroslavem Topolánkem. Poslanecká sněmovna vyjádřila

la vládě nedůvěru. 26. března 2009 podal premiér demisi a 9. dubna 2009 jmenoval prezident Václav Klaus předsedou nové úřednické vlády Jana Fischera. Vláda měla původně vládnout do podzimu 2009, kdy se měly konat předčasné volby. Předčasné volby se však nekonaly a vláda Jana Fischera vykonávala svůj mandát až do řádných voleb v květnu 2010.

Prohloubení spolupráce mezi vládou a sociálními partnery

Úřednická vláda spolupráci se sociálními partnery prohloubila. Na 78. plenární schůzi 25. června 2009 vystoupil již nový premiér Jan Fischer a zdůraznil, že chce se sociálními partnery pravidelně a efektivně komunikovat, a to tak, aby komunikace vedla pokud možno k dohodě. Komunikace bude probíhat nejen v orgánech tripartity, ale i pracovní s jednotlivými ministry. Jednání se neslo v přátelské atmosféře (RHSD, 2009c). Sociální partneři na této schůzi žádali vládu, aby:

- zpracovala objektivní nepolitickou, aktuální zprávu o stavu české společnosti ve spolupráci se sociálními partnery s termínem předložení září 2009,
- zahájila společné práce na krizovém scénáři vývoje České republiky,
- zahájila diskusi k tvorbě hospodářské politiky České republiky,
- svolala jednání ke snížení administrativní zátěže,
- ustanovila Radu vlády pro rozvoj lidských zdrojů (za účasti sociálních partnerů),
- zamezila zneužívání dávek v nezaměstnanosti.

Dne 17. září 2009 byl na 79. plenární schůzi RHSD prezentován návrh státního rozpočtu České republiky na rok 2010 a Zpráva o současném stavu ekonomiky ČR. Oba materiály, které vláda označila jako záchranný balíček na rok 2010, sociální partneři zklamaly, a tak vydali společné prohlášení Vyjádření zaměstnavatelů a odborů k návrhu balíčku opatření na snížení deficitu na rok 2010⁷, kde podporují rychlé přijetí státního rozpočtu s cílem zamezit rozpočtovému provizoriu.

Dne 26. listopadu 2009 byl na 80. plenární schůzi RHSD projednáván balíček Východiska z krize v blízkém a střednědobém horizontu jakožto materiál urgovaný sociálními partnery, kteří žádali, aby nová vláda připravila materiál zabývající se možnými řešeními ekonomické krize. Materiál opět kritizovaly obě strany, jak odbory, tak zaměstnavatelé. Sociální partneři nabídli spolupráci a žádali zpracování nového materiálu tak, aby stanovil strategii a priority do budoucnosti a obsahoval jasná a konkrétní opatření uskutečnitelná v nejbližší době - toto v předloženém materiálu podle sociálních partnerů chybělo (RHSD, 2009e). Pod záštitou Pracovního týmu pro hospodářskou politiku RHSD zpracovali zástupci zaměstnavatelů a od-

bory společný Návrh krátkodobých opatření pro východiska z krize a řešení jejich důsledků. Návrh obsahoval 21 opatření, na kterých se sociální partneři shodli. Tento materiál byl projednán Předsednictvem RHSD 16. prosince 2009 a měl být základním východiskem komplexního dokumentu.

Východiska z krize - 38 společných opatření vlády, odborů a zaměstnavatelů

Na 81. plenární schůzi RHSD konané dne 21. ledna 2010 vláda prezentovala další dokument Východiska z krize - návrh politiky vlády v krátkodobém a střednědobém horizontu, který měl vycházet ze zmíněných 21 opatření navrhovaných sociálními partnery. Podle Fasmanna (2010) však neměl s původním návrhem nic společného a obsahoval řadu rozporů. Na závěr této schůze došlo mezi sociálními partnery a vládou ke shodě v tom, že se vláda vrátí k dokumentu sociálních partnerů Návrh krátkodobých opatření pro východiska z krize a řešení jejich důsledků. K 21 opatřením navrženým sociálními partnery vláda přidala dalších 17 návrhů a některé návrhy přeformulovala a změnila, celkově však byl nový dokument chápán jako kompromis. 2. února 2010 na 82. plenární schůzi RHSD se vláda a sociální partneři shodli na novém dokumentu Východiska z krize - 38 společných opatření vlády, odborů a zaměstnavatelů⁸. Tripartita se rovněž shodla na systému kontroly plnění těchto opatření. Na každém následném zasedání Plenární schůze RHSD ČR v roce 2010 se diskutovalo o průběžném naplňování stanovených cílů.

Dne 3. června 2010 se konala 84. plenární schůze RHSD, poslední schůze tripartity s tzv. úřednickou vládou Jana Fischera. Zde sociální partneři ve svém společném prohlášení poděkovali vládě Jana Fischera za její „aktivní a vstřícný přístup k sociálnímu dialogu prostřednictvím RHSD, který výrazně přispěl k hledání cest a východisek ze současné krize a ke zlepšení atmosféry české společnosti.“ (RHSD, 2010c).

Vláda Petra Nečase (13. července 2010–10. července 2013)

Ve dnech 28. a 29. května 2010 se uskutečnily volby do Poslanecké sněmovny ČR. Ve volbách zvítězila Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), avšak nezískala v Poslanecké sněmovně tolik míst, aby mohla sestavit většinovou vládu. 13. července 2010 tedy jmenoval prezident Václav Klaus novou vládní koalici složenou ze zástupců tří středo-pravicových politických stran - Občanské demokratické strany (ODS), TOP09 a Věcí veřejných v čele s premiérem Petrem Nečasem z ODS. Tato vláda ve svém programovém prohlášení považuje za jedno z hlavních opatření „reformovat veřejné finance s cílem zastavit

rostoucí veřejný dluh a nastavit parametry rozpočtové politiky tak, abychom v roce 2016 dosáhli vyrovnaných veřejných rozpočtů⁹. Toho chtěla dosáhnout zejména snížením objemu mezd pro zaměstnance v organizačních složkách státu a v příspěvkových organizacích v roce 2011 nejméně o desetinu s výjimkou pedagogických pracovníků (příčemž mělo být na úvaze jednotlivých ministrů, zda snížení objemu mezd dosáhnou snížením mezd, nebo propouštěním), snížením platů ústavních činitelů, zkrácením sociálních dávek atd. Tato nová vláda již měla sestavit státní rozpočet na rok 2011.

Plánovaný státní rozpočet byl sociálním partnerům představen na 85. plenární schůzi RHSD ČR konané 14. září 2010. Návrh státního rozpočtu počítal s postupným snižováním deficitu a směřováním k vyrovnanému státnímu rozpočtu. Návrh státního rozpočtu vzbudil u sociálních partnerů nevoli. Zaměstnavatelé sice ocenili snahu o stabilizaci státního rozpočtu, kritizovali však opatření, která k ní měla vést - zejména zastavení investic do stavebnictví a na obnovu vozového parku, zvýšení daně z přidané hodnoty, které bude mít negativní dopady na spotřebu domácností a na cestovní ruch, strukturu výdajů na výzkum a vývoj. Odbory v prvé řadě nesouhlasily se snížením objemu mezd pro zaměstnance organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Stejně jako zaměstnavatelé kritizovaly zastavení investic do stavebnictví, které povede k rostoucí nezaměstnanosti, upozornily na nízké daně a nutnost přijmout nejen úsporná, ale hlavně prorůstová opatření (RHSD, 2010d).

Zásadní nedorozumění mezi vládou a sociálními partnery

Na 87. plenární schůzi Rady hospodářské a sociální dohody ČR konané 10. prosince 2010 byl probírán dokument Krátkodobá opatření pro východiska z krize a řešení jejich důsledků - kontrola plnění, příprava strategie konkurenceschopnosti, který vyhodnocoval plnění zmíněných 38 bodů, na kterých se tripartita shodla na začátku roku 2010. Předseda vlády Petr Nečas sice konstatoval, že na sklonku roku 2010 bylo plně splněno 21 opatření, částečně 5 opatření a nesplněno 12 opatření, ale že se nejedná o materiál této vlády, ale sociálních partnerů a vlády předchozí. Vláda však materiál zpracovala, i když by s některými návrhy na opatření nesouhlasila (RHSD, 2010e). Tento materiál přinesl zásadní nedorozumění mezi vládou a sociálními partnery - předseda vlády se k materiálu vyjádřil tak, že „vláda hodlá i nadále s návrhy opatření pracovat, považuje materiál za živý dokument, který však nelze brát jako dogma. Je nutno na něj pohlížet v souvislosti s programovým prohlášením vlády¹⁰“. Sociální partneři vyjádřili svůj

nesouhlas s tímto pojetím dokumentu a jak zástupci odborů, tak zaměstnavatelé se vyjádřili, že „nepovažují materiál za živý a konstatují, že budou trvat na projednání některých navržených opatření¹¹“.

Eskalace napětí a odchod odborů ze schůze tripartity

V roce 2011 se již aktuální stav české ekonomiky a vývoj a realizace reformy ne diskutovaly, resp. diskutovaly se pouze dílčí návrhy reformou (sociální, důchodová, daňová reforma, zemědělství, doprava atd.). Dalším komplexním východiskem z krize měl být návrh Národního programu reformy na rok 2012, který byl prezentován na 96. plenární schůzi RHSD 23. února 2012 (RHSD, 2012a). Ten měl být podrobněji projednán na mimořádné Plenární schůzi RHSD 23. března 2012. Sociální partneři podrobili návrh kritice, protože se nejednalo o ucelený návrh vlády, ale pouze o návrh Ministerstva financí (MF). Podle sociálních partnerů není vláda schopna dát dohromady materiál, který by vyjadřoval postoj celé vlády, nikoliv pouze MF. Zatímco zaměstnavatelé byli i tak připraveni o materiálu jednat, napětí mezi odbory a vládou eskalovalo a odbory opustily jednání s tím, že „strana odborů je v situaci, kdy připravuje rozsáhlou demonstraci¹² proti způsobu vládnutí této vlády. Protože není vládní materiál, strana odborů doporučuje přerušit jednání, pokud nebude vládní strana jednotná a nepředloží návrhy, které budou korespondovat s návrhy odborů¹³“. Předseda vlády Petr Nečas několikrát zopakoval, že „strana odborů na jednání přišla již s úmyslem jednání opustit¹⁴“. Odbory jednání opustily.

Snaha o zlepšení vztahů mezi vládou a odbory

Vzhledem k napjaté situaci mezi vládou a odbory byla 97. plenární schůze RHSD, plánovaná na 19. 4. 2012, zrušena, neboť Rada ČMKOS se rozhodla, že její delegace se vzhledem k připravované demonstraci jednání nezúčastní, čímž znemožnila konání schůze. Další plenární schůze se ČMKOS opět zúčastnila a vztahy mezi vládou a odbory se vrátily ke standardu. Na 99. plenární schůzi konané 16. října 2012 byla projednávána prorůstová opatření navržená zástupci vládní strany, zástupci zaměstnavatelů a zástupci NERV. Předseda vlády Petr Nečas prohlásil, že vláda přerušila projednávání tohoto materiálu, aby tento materiál mohl být projednán se sociálními partnery. Petr Nečas poděkoval straně zaměstnavatelů za iniciativu a aktivní přístup. Odbory ocenily vznik materiálu jako takového, ale vyjádřily nelibost nad skutečností, že materiál nerespektuje návrhy, které odbory prezentovaly předchozí vládě. Opět kritizovaly skutečnost, že materiál neřeší problémy ekonomické-

ho růstu. Materiál byl dále projednáván na 100. plenární schůzi RHSD ČR 20. prosince 2012, kde strana zaměstnavatelů vyjádřila souhlas s předloženým materiálem a žádala o rozšíření materiálu o přednesené doplňující návrhy, strana zaměstnanců s materiálem nesouhlasila (RHSD, 2012d).

Dne 9. dubna 2013 se opět konala mimořádná Plenární schůze, kde se opět projednávala opatření na zlepšení stavu české ekonomiky a Národní program reformy České republiky na rok 2013. Po představení opatření na zlepšení stavu české ekonomiky a diskusí se vláda a sociální partneři dohodli na zřízení pracovní skupiny, která návrh dopracuje, přičemž sociální partneři měli sdělit ministrové průmyslu a obchodu své zástupce (RHSD, 2013a).

102. plenární schůze RHSD konaná 25. dubna 2013 projednala materiál Řešení současné ekonomické situace ČR s tím, že „strana zaměstnavatelů vyslovila s předloženými návrhy z ekonomické části souhlas, strana odborů sice ekonomické návrhy neneguje, ale domnívá se, že tyto návrhy současné ekonomice nepomohou, ale ani neublíží¹⁵“. Obě strany vyslovily souhlas s návrhy na řešení zaměstnanosti a dohodly se na kontrole plnění předloženého materiálu v první polovině září 2013.

V tomto složení se však již tripartita nesešla, protože předseda vlády Petr Nečas podal 17. června 2013 demisi. Prezident republiky Miloš Zeman jej pověřil dalším vedením kabinetu do jmenování nové vlády, která byla pod vedením Jiřího Rusnoka jmenována 10. července 2013. Za vlády Jiřího Rusnoka se tripartita sešla pouze třikrát a i vzhledem k omezenému mandátu vlády nedošlo mezi vládou a sociálními partnery k zásadním nedorozuměním.

Závěr

Dosažení konsenzu mezi vládou a sociálními partnery nebylo v letech 2008–2013 jednoduché. Statut RHSD ČR definuje v Článku 1 RHSD jako „společný dobrovolný dohádovací a iniciativní orgán odborů, zaměstnavatelů a vlády České republiky pro tripartitní vyjednávání s cílem dosáhnout shody v zásadních otázkách hospodářského a sociálního rozvoje. RHSD ČR umožňuje vzájemně respektovanou formou dialogu udržet sociální smír jako základní předpoklad pozitivního vývoje ekonomiky i životní úrovně občanů¹⁶“. Přestože hospodářský a sociální rozvoj je pro vládu i sociální partnery zvláště v době krize zásadním tématem, jednotliví členové tripartity mají různé názory na nástroje a cesty, které k dosažení tohoto rozvoje vedou. S ohledem na tradiční zájmovou sféru odborů i zástupců zaměstnavatelů lze oprávněně očekávat, že zatímco odbory najdou společnou řeč spíše s levicovými vládami, zaměstnavatelé inklinují k ře-

šení, která navrhuji spíše pravicové vlády. To se v letech 2008–2013 potvrdilo i v České republice, kde v tomto období tvořily vládní koalici pravicové (či středopravicové) strany (kromě úřednických vlád). Zvláště za vlády Petra Nečase se vztahy mezi vládou a sociálními partnery zhoršily, což odbory konečně daly najevo tím, že opustily schůzi tripartity v březnu 2012¹⁷. Svou roli ve vzájemných vztazích hrála i skutečnost, že vláda Petra Nečase odmítla jako celek akceptovat dokument Výchozí diskuse z krize - 38 společných opatření vlády, odborů a zaměstnavatelů, který vznikl jako výsledek spolupráce úřednické vlády Jana Fischera a sociálních partnerů. Tento dokument lze považovat za největší úspěch tripartity v letech 2008–2010, a to zejména proto, že „došlo k širokému konsenzu sociálních partnerů na všech opatřeních a k vytvoření mechanismu kontroly jejich plnění. Při vytváření státních rozpočtů jsou návrhy státních rozpočtů vládou vždy na tripartitu konzultovány, avšak následná akceptace připomínek sociálních partnerů ve výsledném návrhu zákona o státním rozpočtu není vysoká“¹⁸.

- 1 Přestože dle obvyklé definice se min. zpočátku o krizi v ekonomickém smyslu nejedná, je pojem ekonomická krize od roku 2008 běžně užíván, a to i mezi sociálními partnery. Proto v tomto článku zacházíme s tímto souslovím volněji a máme jím na mysli období všeobecného ekonomického poklesu po roce 2008.
- 2 Tripartita je v České republice reprezentována Radou hospodářské a sociální dohody České republiky - RHSD ČR). Jedná se o společný dobrovolný dohodovací a iniciativní orgán odborů, zaměstnavatelů a vlády České republiky. Vrcholným dohodovacím orgánem tripartity je Plenární schůze, na které je zastoupena delegace vlády ve složení 8 členů, 7 představitelů zaměstnavatelských svazů - konkrétně ze Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS ČR) - a 7 představitelů odborových konfederací - konkrétně z Českomoravské konfederace odborových svazů (ČMKOS) a Asociací samostatných odborů České republiky (ASO ČR).
- 3 RHSD (2008a), str. 1.
- 4 RHSD (2008b), str. 4.
- 5 RHSD (2009a), str. 6.
- 6 Celé znění lze nalézt na <http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/predstavujeme/narodni-protikrizovy-plan.pdf>
- 7 Podrobný obsah tohoto textu viz např. http://www.mpsv.cz/files/clanky/7689/79_zasedani.zip
- 8 Podrobný obsah textu viz např. <http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/tiskove-zpravy/38-navrhu-opatreni.pdf>
- 9 Programové prohlášení Vlády České republiky, 4. srpna 2010. Dostupné na <http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/Programove-prohlaseni-vlady.pdf>
- 10 RHSD, 2010e, str. 9.
- 11 Tamtéž.
- 12 Jednalo se o demonstraci společné platformy odborů, organizací neziskového sektoru a občanských iniciativ STOP VLÁDĚ. Demonstrace se konala 21. dubna 2013. Více viz <http://www.stopvlade.cz>.
- 13 RHSD, 2012b, str. 4.
- 14 RHSD, 2012b, str. 5.
- 15 RHSD, 2013b, str. 4.
- 16 Statut RHSD, Článek 1, dostupné na <http://www.mpsv.cz/cs/6437>
- 17 Kromě toho Jaroslav Zavadil, tehdejší předseda ČMKOS, označil na tiskové konferenci odborů kona-

né 21. září 2012 Nečasovu vládu jako „absolutně nejhorší od roku 1950“. I když později pod vlivem kritiky svůj výrok zmínil, protože premiér se odmítl s Jaroslavem Zavadilem sejit, dokud svůj výrok neodvolá, přesto trval na tom, že komunistické vlády od 60. let minulého století byly lepší než Nečasova. Viz např. http://zpravy.idnes.cz/necasova-vlada-je-podle-sefa-odboru-zavadila-nejhors-i-od-roku-1950-pso-domaci.aspx?c=A120921_120409_domaci_kop a http://zpravy.idnes.cz/necas-proti-predsedovi-odboru-dec-domaci.aspx?c=A120921_165426_domaci_maq
Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/necasova-vlada-je-podle-sefa-odboru-zavadila-nejhors-i-od-roku-1950-pso-domaci.aspx?c=A120921_120409_domaci_kop
18 Vácha, 2012, str. 33.

Literatura:

- Drábek, Jaromír (2012): *Sdělení o zrušení 97. Plenární schůze RHSD ČR. 12. dubna 2012*. Dostupné na http://www.asocr.cz/addons/files/tripartita/2012/Sdeleni_zruseni_97_PS_RHSD_190412-1.pdf
- Fassman, Martin (2011): *Ekonomická situace České republiky a politika vládní koalice ODS-TOP09-VV*. Dokument prezentovaný na celostátním shromáždění zástupců odborových organizací odborových svazů sdružených v ČMKOS, 19. února 2011. Dostupné na http://www.cmkos.cz/data/articles/down_2902.pdf
- Fassman, Martin (2010): *Trnitou cestou za chimérou antikrizových opatření*. In: *Odbory proti krizi*. Praha: Nakladatelství Soudy, série Pohledy. 1/2010. str. 7-23. ISBN 978-80-86846-37-8.
- Fassmann, Martin - Ungerman, Jaroslav (2009): *Ekonomická krize - pohled odborů II*. 9. března 2009. Dostupné na <http://www.cmkos.cz/studie-ekonomicke-analyzy-prognozy/1387-3/ekonomicka-krize-pohled-odboru-ii>
- RHSD (2013b): *Záznam ze zasedání 102. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 25. dubna 2013. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/15199/zaznam_102.zip
- RHSD (2013a): *Záznam z mimořádné Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 9. dubna 2013. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/15198/zaznam_090413.zip
- RHSD (2012d): *Záznam ze zasedání 100. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 20. prosince 2012. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/14425/zaznam_100.zip
- RHSD (2012c): *Záznam ze zasedání 99. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 16. října 2012. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/14023/zaznam_99.zip
- RHSD (2012b): *Záznam z mimořádné Plenární schůze RHSD ČR*. 23. března 2012. Dostupné na <http://www.asocr.cz/cz/portal/uvod/zaznam-z-mimoradne-plenarni-schuze-rhds-cr-ze-dne-23-3-2012-605.htm>
- RHSD (2012a): *Záznam ze zasedání 96. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 23. února 2012. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/12588/zaznam_96.zip
- RHSD (2010e): *Záznam ze zasedání 87. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 10. prosince 2010. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/10108/87_zasedani.zip
- RHSD (2010d): *Záznam ze zasedání 85. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 14. září 2010. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/9525/85_zasedani.zip
- RHSD (2010c): *Záznam ze zasedání 84. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 3. června 2010. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/8909/84_zasedani.zip
- RHSD (2010b): *Záznam ze zasedání 82. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 2. února 2010. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/8257/82_zasedani.zip
- RHSD (2010a): *Záznam ze zasedání 81. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 21. ledna 2010. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/8237/81_zasedani.zip
- RHSD (2009e): *Záznam ze zasedání 80. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*.

26. listopadu 2009. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/7988/80_zasedani.zip
- RHSD (2009d): *Záznam ze zasedání 79. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 17. září 2009. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/7689/79_zasedani.zip
- RHSD (2009c): *Záznam ze zasedání 78. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 25. června 2009. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/7366/78_zasedani.zip
- RHSD (2009b): *Záznam ze zasedání mimořádné Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 16. února 2009. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/6872/mimoradne_zasedani_16022009.zip
- RHSD (2009a): *Záznam ze zasedání mimořádné Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 29. ledna 2009. Dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/6871/mimoradne_zasedani_29012009.zip
- RHSD (2008b): *Záznam ze zasedání 75. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 10–11. prosince 2008, dostupné na <http://www.cmkos.cz/onas/vnejsi-pusobeni/tripartita/jednani-rhds-cr/1253-3>
- RHSD (2008a): *Záznam ze zasedání 73. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR*. 16. září 2008. Dostupné na <http://www.cmkos.cz/onas/vnejsi-pusobeni/tripartita/jednani-rhds-cr/1132-3>
- SPČR (2010): *Agenda 2010 - 10 priorit pro budoucnost ČR (Agenda 2010 - 10 priorities for the future of the Czech Republic)*. June 2010. Available at: http://www.spcr.cz/files/Agenda_2010.pdf
- SPČR (2009a): *SP ČR předložil na jednání tripartity své požadavky (The SP ČR tabled their requirements at the tripartite meeting)*. *Spektrum*, č. 2/2009, str. 3, ISSN 1213-7227.
- SPČR (2009b): *Prohlášení představenstva Svazu průmyslu a dopravy na podporu urychlených opatření ve prospěch spolupráce podniků a výzkumných a vzdělávacích institucí (Statement of the Board of the Confederation promoting speedy measures to the benefit of cooperation among companies and research and educational institutions)*. *Spektrum*, č. 2/2009, str. 3, ISSN 1213-7227.
- Vácha, Jan (2012): *Role sociálního dialogu a tripartity v letech 2008-2010*, interní materiál.
- Žitníková, Dagmar (2012): *Odboráři opustili kvůli přístupu vlády jednání tripartity (Trade unionists left the tripartite meeting as a response to the government approach) (online)*. Last review on 18 April 2012. Available at: <http://osz.cmkos.cz/cz/clanky/23-3-2012-tripartita-odboru-odesly.aspx>

Autorka působí ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.

Dne 8. 4. 2014 se v Berlíně uskutečnila závěrečná konference k mezinárodnímu projektu SocialWeb - SocialWork zaměřená na pozitivní vliv sociální práce na děti a mládež ohroženou v online prostředí a na vliv internetu na osobnostní rozvoj a vytváření identity mladých lidí. Projekt byl vytvořen a rozvíjen s cílem pomoci sociálním pracovníkům vypořádat se s novými tématy a upozornit je na přínos internetu pro děti a mladistvé v ohrožení. Účastníci byli seznámeni s výsledky průzkumu, závěry a výstupy projektu, během něhož Národní centrum bezpečnějšího internetu (NCBI) uspořádalo 12 celodenních prezenčních kursů s názvem „Sociální práce s mládeží ohroženou elektronickým násilím a kyberkriminalitou“ pro 207 sociálních pracovníků a dalších profesionálů ze státního a neziskového sektoru pracujících s ohroženými dětmi a rodinami z celé České republiky.

Více na <http://www.saferinternet.cz>.